

כ"ט, י"ג

16/12/7/12

שק הארכיון: 16-12/7/12
מספר תיקו: 7/12
rc

16-12/7/12

פרוייקט ההעפלה - הפכרן לחקר הציננות

עח

מרכזן. הבריחה עם אביס וקט

תזים * יד-עונשין
דניון 36
סורה
מיגל 7
Te-12

-1-

הב' עדה סירני: יש לחלק את החקופה של עלייה ב' מאסליה ל- 3 חקופות.

החקופה הראשונה זה מיוני 45 עד יוני 46. זוהי חקופה, שהעבודה הייתה לקטרי בלחי ליגאליה, בלי עזרה או ידיעה של הממשלה האיטלקיה. העבודה הייתה כולה צנאיה. היחידות עזרו. ללא העזרה של היחידות, לא היינו יכולים לעסוק שום דבר, כי לא היה טרנספורם באיטליה כאוחם ימים, לא היה דלק לאניות. היחידות הן שנחנו את הנהגים, נחנו כלילוח הפלגה אח כל ה- 45 מש איות של ה"קומברי", להביא את האנשים להפלגות. החקופה הזו היא תקופת ההתחלה. החתלה קשה מאד. חקופה כה האישיות הדומיננטית היה יהודה ארזי - איש בעל מעוף, כעל פנטסיה עצומה, כעל אומץ לב, כעל החלטה. יחד עם זה הוא ריכז את כל הדרכים כידיו. היו על כך הרכה טענות, אבל זה היה לכל אורך הדרך, כך שזה לא היה משהו יוצא דופן. החקופה השנייה. החקופה הזו התחילה עם אניות קטנסנות, ועברה לאניות קוטר ברולות - "חנה מנש" עם 250 איש, "אנציר סירני" עם 900 איש. החקופה הזו נגמרה עם לספציה, כאשר שתי הספינות: "דב הוז" ו"אליהו גולומב" נעזרו, וכמאי היחה גם הפלגה, שכקושי הצליחה. בחקופה זו היה די קשה עם הפליטים ועם המפלגות, כי איך מתלקים 35 מקומות בין אלפי אנשים שמחכים. איך עושים זאת.

הפרוייקט הניאונכרטיסטי לחקר ההעפלה
ע"ש שאול אבינור
מרכז המידע

אחס יכולים לתאד לכס איך המפלגות דבר ביניהן על כל מקום ומקום.
גם היה ויכוח, מי צדיך להחליט, מי נוסע. השליחים, החיילים, שהיו שייכים
למפלגות שלהם, והם היו נציגי המפלגות. הם אמרו: "אנחנו הקובעים מי
צדיך לנסוע".

יהודה פחד מאד מהויכוחים הנוראים, שהיו במחנות, והוא השתלט על העניין.
הוא פשוט חסף אח האנשים מאי-אלה מחנות, והביא אותם כליל להפלגה לאנייה.
הפרינציפה שלנו בעלייה ב' באיטליה, זה היה של "המוסר".
אנתנו בלתי מפלגתיים במובן זה. אם אנחנו נתחיל להיות טובים למפלגה
אחת, ולא כל כך טובים למפלגה אחרת, אז ככלל לא נצא מזה.
אם כך כשכילנו כולם-אוחו הדבר, לכולם יש אוחה זכות לנסוע, ואם כהפלגה
אחת יוצאים יוחר ממפלגה אחת, אז כהפלגה הבאה יצאו יוחר מהמפלגה האחרת.
מה שאז חסר היה לאנשים - הבטחון, שאחרי ההפלגה תהיינה עוד הפלגות.
זה מה שהקשה על האנשים, ועל כך היו הרבה מאד ויכוחים. זו הייתה התקופה
הראשונה.

התקופה השנייה התחילה אחרי הפנצ'ריס של ה"רכ הוז" וה"אליה גולומב"
והאנייה השלישית (השם לא מוכן).

כינחיים המשטרה האטלקית התארגנה מחדש, השלטונות החדגנו מחדש, ולא
היה יוחד תוהו: ובוהו של השכועות הראשונים שאחרי המלחמה, אחרי סוף
המלחמה.

ברוד היה, שבלי העזרה של השלטונות האיטלקיים, אנתנו סיימנו את העבודה
שלנו.

אז היה דיון בין יהודה ובניני. זו היחה הערכת מצב. יהודה לא כל כך
האמין, שהשלטונות האיטלקיים יעזרו צב בזמן שאיטליה ככושה על הכיבוש
הצבאי הכריטי.

אני הייתי האיטלקיה היחידה כחוך כל החבורה הזו. לא רק ידעתי את השפה,
אבל יכולתי ביתד קלות להכין את הנפש ואיך המוח א עוכד.
עזר כזאת גם רפאל קנטוני.

הפרוייקט הבינאוניברסיטאי לחקר ההעפלה
ע"ש שאול אביגור
מרכז המידע

עח

היה לנו מזל גדול מאד, שרפאל קנטוני היה אז נשיא הקהילה של מילאנו, ואת"ב נשיא כל הקהילות היהודיות באיטליה. הוא היה איש בעל אומץ לב עצום. הוא נפטר כבר לפני כ-10 שנים. היה בעל אומץ לב גם פיסי וגם מוסרי - אינט-לקטואלי. לא תמיד שני הרברים הללו הולכים ביחד.

הוא היה מהמפלגה הסוציאליסטית, הכיר אישית את כל אנשי המפלגה, שהיו אז בשלטון בקואליציה. בקואליציה הזו היו גם קומוניסטים, אשר החאמצו מאד לא להיות נגד, לשחוק, אבל אף פעם לא הרימו אצבע לעצור. זה לא הקומוניסטים הקטנים - האיש ברתוב. הם היו פרטיזאנים, הם דוקא עזרו בהתלהבות, אבל למעלה-המפלגה - שום דבר.

ההחלטה הייתה... אני אמרתי ליהודה: "תן לי לנסות, מה יכול להיות". נסעתי לרומא. ההחלטה כמובן לא הייתה לגמרי קלה, אבל בכל אופן זה הלך די מהר, ומצאתי את הקשר.

היה לנו מזל, שהיו אז במקומות אמצא חשוכים אנשים מאד נחמדים - מפכ"ל המסורה האיטלקית. הוא היה שופט, הוא לא בא מקרייזה מסורתית, אלא הוא היה שופט עליון.

הוא עזר לנו בהדגשה, שאנחנו צודקים. הוא הכניס לב לעזרה. ההחלטה של המשלה לא הייתה בזו. לממשלות אין בכלל לב, הן מחליטות לפי אינטרסים.

היה אינטרס משותף: אנחנו ארצינו להוציא אותם, והם רצו, שהפליטים יצאו. הם לא רצו, שכל עשרות אלפי היהודים שבאו, שישאר באיטליה. זהו האינטרס המשותף.

כנוסף למפכ"ל המסורה היה גם מפקד הנמלים. הוא היה איש מעניין, הוא היה פשיסט, והוא אמר: "אני פשיסט". הוא עור העיז לומך ואת, הוא היה היחיד. בנוסיון שלי לא מצאתי יותר איש, שהיה פשיסט. כל האיטלקים היו אנטי-פשיסטים.

אני הערכת אתו, כי היה לו אומץ הלב להגיד: "הנה, אני היחי, ואני עוד פשיסט, אבל לא בדברי. מה שהפשיסטים עשו נגד היהודים זה דבר בדברי, וזה לא צריך להיות כך". הוא עזר לנו כל הזמן עם הלב.

תק"ם * יד-טובנקין
 36
 חטיבה 36
 סדרת 7
 מיכל 7
 תיק 7

הפנוריקס הבינאונברסיטאי לחקר ההעפלה
 ע"ש שאול אביגור
 מרכז המידע

השלישי - מפקד חיל היס. הרביעי - מפקד המודיעין של הצי.
אלה היו הארבעה.

מראינות: אולי תדגימי לנו, כמה היחה החשיבות של כל אחד מהם,
כמה עזרו כל אחד מהארבעה?

תשובה: מפכ"ל המשטרה היה שולח הוראות. למשל, אנחנו עבדנו
כלספציה. השלטונות אישרו לנו את השימוש בנמל
לספציה, במספנה.

אני רוצה להזכיר, שבחצי גבעה מעל למספנה, ישב המייג'ור של האינליג'נס
הבריטי.

המפכ"ל שלח הוראות לכל המשטרות, שהיינו מעוניינים, מפני ששם היחה צריכה
להיות הפלגה או מפני ששם היחה מספנה, או מפני שאנייה היחה צריכה להבנס.
הוא נתן הוראה לא לראות, ובמידת האפשר לעזור בשקט.

כך שכל פעם היחה הפלגה מיוני 46, אני הייתי הולכת למפקד המשטרה המקומית,
והייתי מודיעה לו: "ביום זה וזה, בשעה זו וזו אנחנו יוצאים עם כך וכך
אנשים, עם אנייה זו וזו".

לי יש נסיון כזה; המשטרה קודם כל רוצה לדעת, כי אם המשטרה איננה יודעת,
זוהי בוסה בשבילה, אבל כשהמשטרה יודעת, היא כבר הרבה יותר שקטה.
לכן הייתי נוחנת להם אח הסיפוק, נוחנת להם את כל הפרטים הקטנים, והם
היו מאד שבעי רצון.

מפקד הנמלים נתן הוראות למפקדי הנמלים, שהיו נחוצים לנו. זה ג"כ היה
חשוב לנו מאד.

גם המפכ"ל וכל השאר, כאשר בחרנו מקום או להפלגה או למספנה, הם היו
אומרים: "אנחנו מציעים, שלא תלכו לשם. אנחנו לא יכולים לתת שם הוראות.
שם יושבים אנשים, שהם לא ידירים. לכן למקום ההוא, ושם האנשים הם משלנו,
זה בסדר גמור".

כך שמיוני 46 גם מקומות ההפלגה וגם המספנות היו חמיד בהתיעצות איתם.

הפרוייקט הבינאוניברסיטאי לחקר ההעפלה
ע"ש שאול אביגור
מרכז המידע

לגבי מפקד חיל הים; אני מספרת בכפר, איך מפקד חיל הים קרא לי פעם, ואמר: "מתי האנייה הבאה שלכם יוצאת?" אני אומרת: "בעוד שלושה שבועות".

"כל שבוע אנו צריכים אנייה שלכם".

אני מתחלפת עליו ותוהה. הוא משיב: "כשהאנגלים אומרים לי: אחס לא מסוגלים לתפוש אותם, אחס לא פה ולא שם, אני אומר: תנו לנו חזרה את החיילים שלנו, חנו לנו חזרה את הנשק שלנו, את האניות שלנו, ואז תבואו ותיחאונו".

עכשיו אנחנו בשתייה לא יכולים לעצור את הספינות האלה. כל שבוע אנו אנחנו האיטלקים צריכים אנייה שלכם".

הוא היה תשוב כיוחר בזמן פעולת "אלינו" - האנייה של הנשק. ללא עזרתו וללא עזרת המפקל האיטלקי, לא הייתה פעולת "לינו", וגם כשיצאו אניות הנשק.

מראינת: חפוטני כמה. איפה היו הצמתיס, שהוא עזר לכם.

חשוכה: כפעולת "לינו" למשל, אנחנו קיבלנו הודאה מג'נבה, שהנה האנייה עומדת לצאת, ואחריה המתייה אנייה.

"לינו" יצאה מפיו... (לא מרוב).

הגיעה ההודאה לתפוש את האנייה. איך חופסים אנייה? אנחנו יושבים ברומא, יש לנו רשת או אמצעים לתפיסת אנייה כמו שיש לנו כהגע בחרו זה. איך תופסים אנייה? היו כל מיני תוכניות של אנייה, שהיתה בגאסה, ושעדיין לא הייתה טובנה.

היתה חוכנית עם אווירון לתפש אותה, עם פיפר, שיכול היה לטרס דק שעתיים; שעה לשמה ושעה חזרה. אם הפיפר הזה לא ימצא את האנייה, או אם הוא יתפוס אנייה אחרת?

ואפילו אם הוא יזרוק את הפצצה על האנייה, אחס מתארים לכם, איזה סקנול באטליה - אווירון, שיצא מנמל תעופה אטלקי, וזרק פצצה על אנייה ליגאליה מממשלת צ'כיה לממשלת סוריה?

ראיתי, שזה לא זה, והחלטתי, שרק השלטונות האיטלקיים יכולים לעזור לנו.

ת

נשכרתי בכל הקפסנים, שהיו לנו. היה אחד, שהיחה לו ידידה כאיזה נסל, ונכנס עם האנייה המוכנה לנמל, והיו צרוח. אני על הקפטן הזה אודיע. לאורך הארריאסי, נמליס, איפה שאנייה של 400 טון יכולה להכנס, הם למעלה מחריסר. מפקד חיל הים קיבל אותי מיד, ושלח מברק א"סופר מרינה" - התחמה של מפקד חיל הים. זה היה מברק דתוף לכל הנמלים לאורך כל הארריאסי: "אם האנייה נכנסת למים טריטוריאליים או לנמל איטלקי, צריך לעצור אותה לשם חקירה". וכך באמת האנייה נכנסה לאיזה שהוא נמל, והקפטן של בארי - מפקד המודעעין כבארי חפס אותה. אחרי כן באה הוראה להטביע את האנייה. ואז יוסל'ה הודיע, שאין לו חומרים, הוא צריך לנסוע לצרפת או לארץ. כינתיים כאו האיטלקים - אותה קבוצה, שהטביעה את האניווח הבדיסיות כנמל אלכסנדריה בסלחמח העולם השנייה. היה להם ציור, היה להם כל הנחונים לשם כך. הם רצו כסה"כ מליון וחצי לירטות. אז זה היה הרבה יותר כסף מאשר היום, וזאת כרי לכצע את הפעולה. אמרתי ליוסל: "אם אחס לא יכולים לעשות זאת כגלל חוסר חנאים.... יוסל דרור - נהרג בסטרומכלי. כחור נחמד כיותר. כשהוא שמע, שאולי האטלקים יעשו את הפעולה, הוא ממש החפרץ: "את רוצה שלאיטלקים יהיה הכבוד של הפעולה. את רוצה לקחת מאיחנר את כבוד הפעולה". אמרתי: "אני לא רוצה לקחת כלום, תגיד לי, שיש לכם את החומרים, אבל לצרפת ולישראל אין לנו אפשרות לנסוע, אין זמן לכך". הם מצאו את החומרים בבתי-מקחח של רומא, אבל הם דרשו כצדק 48 שעות. הם היו צדיכיס לודת לבארי - 12 שעות, היו צדיכיס להכין את הפצצה, להכין את החוככית. המפכ"ל של המשטרה, כידיעה שאנו צדיכיס את 48 השעות, כרי לפוצץ את הספינה, נחן לנו את השעות הללו.

אפרוייקט הבינאוניברסיטאי לחקר ההעמלה
ע"ש שאול אבינור
מרכז המידע

ארכיון הבריחה ע"ש אפרים דקל

עח

הוא אמר: "גכ' סירני, אח והידידים שלך, כגללכם אני עור אשכ בכית-סוהד".
 היתה כאמת עזרה עצומה.
 בחקופה השנייה יש קודם כל קפריסין, שהאנגלים החתילו עם המסננות בקפריסין,
 ואנתנו פחדנו, שהפליטים לא ידצו יוחר לנסוע, אבל זה לא היה כך.
 הם הסכימו לנסוע, והיו לנו הרבה הפלגות די שקטוח, חוץ מאת - כגלל הים.
 להצביר מאות אנשים בסירות קטנות - סירות גומי מהחוף, 500 מ' רחוק
 מהאנייה, זה לא פשוט.
 אף פעם גם לא ידענו, איך יהיה הים. אח המשאיות היה צריך לארגן כמה
 ימים קודם.
 לפעמים קרה, שהיה ים טוער, והיו כמש דרמות, אלה היו דברים קשים ביותר.
 יש דבר נוסף - בחקופה זו החתילו היחידות לעזוב את איסליה. השלום
 נחתם, והחיילים החתילו לצאת, היתירות יצאו.
 הפלמ"חניקים לקחו את המקום. כינתיים באו הפלמחניקים של הפל"מ,
 ותפסו את המקום של החיילים.
 כמה חיילים נשארו עם חעודות פליט, ופליטים יצאו עם היתירות כלבוש
 צבאי, עם הניירות של החיילים האמיתיים.
 היחה דראמה ה"שכתאי לוזינסקי" כגלל הים. כסוף האנייה הזו הגיעה
 לחופי הארץ.
 התקופה הזו נגמרה כאפריל 47, כאשר יהודה אדזי עזב את איסליה, ואני
 לקחתי את מקומה.
 פה הייתי צריכה להכנס קצת ליחסי פנים, שהיו כל הזמן ריבוניים בין
 יהוד לאהוד, בין יהודה לשאול על צורת העבודה.
 היה להם - לאהוד ולשאול איש, שהיה מאר יקר להם - הגוץ. הוא היה
 קבלן, עבד איתם ברומניה. הוא היה דורש מתיד מסויים. באנייה היו
 יוצאים נאמר 300 איש, הוא היה מקבל סכום מסויים עבור זה, היה קונה
 את האנייה, היה מסדר אותה, משחר את אנשי הנמל והמחסרה, ואז האנייה
 היתה יוצאה.

77 (ל) 1

הפרויקט הניינאיינזשטאט לחקר ההעפלה
 ע"ש שאול אביגור
 צו לז המידע

יהודה לא רצה לשמוע על האיש הזה. אמר: "למה אנו צריכים איש כזה. הרי האניה, שהוא נותן, אם היא יוחר גרועה, הוא יוחר מרויח. אנו צריכים לתת את האניות הסוכות ביותר לנסיעות איומות אלה. כמו-כן האנשים שלנו צריכים ללמוד לעשות בעצמם".

זה היה ויכוח, שהיה כל הזמן. אהוד ושארל לא הצליחו להכניס את הגוף לאיטליה.

כרבע שיהודה עזב, ואני לקחתי את מקומו, זה היה הזמן כשכילם. לו היה לי זמן, הייתי יכולה לפרס את העניין. הגוף הזה היה איטלקי. הוא היה ירוע לאנשי היס האיטלקיים, כי היתה לו אנייה, והאניה הזו טבעה. הוא דרש הרכה כסף, כי האניה הוכילה משהו תשוכ מאד, המריס חשובים, ועל כן הוא דרש הרכה כסף מהכיסות.

הברות הביטוח הימיות, אשר יודעות את כל הקונציס, שאנשי היס מסוגלים לעשות כרי לרמותה, שלחו אנשים לראות.

קרה לגוף אסון, והאניה הזו לא טבעה עמוק, כך שאפשר היה ללכת לראות, מה היה כחוכה באמת, ולהוציא דוגמא של החומר. זו היתה ארטה פשוטה. זה היה הסם של הגוף הזה בין אנשי היס האיטלקיים.

אני לא רציתי אותו. לא היה לנו צורך בו: "למה אנו צריכים אותו, לשם מה?"

אני זוכרת ויכוח עם שאול, שאמר: "אני מוכן לעבוד עם ^{שד} צאצא, כדי להביא אנשים לארץ". -"אבל כשהשג איננו נחוץ. למה צריך מאייה, כאשר אפשר לעבוד עם אנשים הגונים?"

אני חשכתי על כך רבות. יש לי חשד, שאול היה רגיל לגוי, שמקבל כסף, שמשתרס, ואז עם הגוי הזה קל לרכר. הוא משוחר, הוא משלך.

מראיין: אולי זה לא היה שאול אלא האנשים שלו.

תשובה: יכול להיות.

הפרוייקט הבינאוניברסיטאי לחקר ההעפלה
ע"ש שאול אביגור
מרכז המידע

הויכות היה עם שאול. הוא ככל אופן דרש, שהגוף הזה יעבור, הוא לא הבין, שמה שהולך ברומא, זה בעצם החלחל שגדירות, שזלה הם יחסים דיפלומטיים מבוססים לא על שותד אלא על אינסטרסים. יש לי איזו הרגשה, שהוא פשוט לא העריך את ההבדל.

מראיינת: ואח כבר חשבת על זה?

חשוכה: בהחלט. לא כחור שגדירות, אבל כחור הנציגות. היחה בהחלט ההרגשה. אני ישבתי ברומא, בי מאותו הרגע, שהחילו היחסים עם השלטונות, עזבתי אח מילאנו והחיישתי ברומא. דיברתי עם יהודה פעמיים-שלוש פעמים בטלפון כל יום, והיחה לי הרגשה, שהנה אני נציגה של כל החנועה שלנו. יום אחד... לכל אופן שאול עמד על זה, שהגוף צריך לעבור, כי חתיה יותר עבודה. אמרתי לו: "חן לי יותר כסף, חתיה יותר עבודה. אם אחת לא נותן כסף, איש לא יעשה יותר עבודה".

שאול אומר: "לא, יש לו הקשרים שלו, הוא לא צריך את המקומות והקשרים שלכם, יש לו משלו". יום אחד אני מקבלת טלפון נרגז ממפקד נמל לספציה: "מי זה האיש הזה, שמסתובב כאן בצורה כזו?" הבנתי, שזה הגוף. הוא שאל אותי: "האם הוא איש שלכם?" לי היה פרינציפ - אני במשך כל שנות עבודתי אף פעם לא אמרתי לגוי משהו משהו, שקורה בפנים. חשבתי, שזה לא עניין, שנוגע להם. מולם, בפנים הכל היה א בסדר, היינו כולנו מאוחדים בכל דבר. אז טילפנתי לשאול ואמרתי: "שאול, נחמד מצדך, שהמקומות החדשים של הגוף זה לספציה, הקשרים המיוחדים שלו זה הקפטן של נמל לספציה. זה באמת נפלא".

זה לא היה לגמרי הסוף. אחרי כמה זמן מודיע שאול: "זו אניה, שהגוף הכין אותה בצרפת, ואחם חשלו עליה אנשים". אז כמספנה היה אחראי אברהם זכאי. הוא טלפן אלי למילאנו ואמר: "הכיטי, אני אנשים באניה זו לא אשלח, כי האניה הזו רקובה".

הפרוייקט הגיאופיזיקלי לחקר ההעפלה
ע"ש שאול אביגור
מרכז המידע

עמ

שאל עמד על זה, ריבר עפ אכדהפ. אברהם היה חכם גדול ואמר: "שאל, חן
הראה בכחב, ואני שולח את האנשים. בלי הוראה שלך בכחב, אני לא".
ראיהם את ההוראה בכחב?

האניה לא יצאה, והיא שקעה בנמל בו היתה מדוב ריקבון של החלק החתרון.
כך נגמד סיפור הגוף, אבל לא סלחו לי על העניין.

מראינח: מה זאת אומרת: "לא סלחו לי"?

חשובה: היחסים נותקו.

כשיהודה יצא, אני אירגנתי את העבודה...

מדאיין: למה הוא יצא?

חשובה: כגלל הויכותיס שהיו. היו חמיד טענות על העניין,

שהוא מרכז יותר מידי דברים בידי, הוא לא נוחן

לנו חופש פעולה וכו'. (הכוונה לאנשי הפלי"ם).

מראינח: הגיע להם חופש פעולה?

חשובה: עם כל היחסים הטובים עם האיסקלים, אשר לא רצו אף

פעם לתח לנו נמל או רציף, כי זה היה מגלה ארחס,

זהם עוזרים לנו, הם רצו, שתהיה צורה של בדיחה מהחופים.

כל הנושא הזה, כמה שניסינו ללמוד כל פרט ופרט, אף פעם לא ירענו, היכן

יחפוצ המוקש.

כמעט ולא היחה הפלגה, שבאיזה מקום לא התפוצץ מוקש, מוטור התקלקל,

קפטיין שפחד וכו'. היו חמיד.

אחרי שיהורה ארזי יצא, אני אירגנתי את העבודה אחרת; אברהם זכאי קיבל

את האחריות של המספנה. כחור אחר- לייזר, קיבל את האחריות על ההכנה

להפלגה - להכיא לחוף את כל הציוד הנחוץ, לארגן שהכל יתהל כסדר בזמן

ההפלגה. יוסף ארליך - הוא לא היה מהפלי"מ. הוא הוא היה איש צבא

שנסאר. הוא קיבל את האחריות על ארגון השיירות.

כרגע שקיבלתי את העבודה, עכרתי לפסים ציביליים לגמרי, והשחמטנו

באוטוכוסיס הבינעיונייים הרגילים.

הפרוייקט הניאונכרטיסאי לחקר ההעפלה

ע"ש שאול אביגור

מרכז המידע

והנהגים היו חמיד מלאי רצון לכוא להפלגות. הם דצו להכיא את הנשים שלהם לראות את ההצגה.

היה כחור אחר, שארגן את השיירות. זה לא היה דכר זשוט. לפעמים למשל יצאנן ממרכז איטליה, וכאו אוטוכוסים מהדרום הרחוק, מהצפון, וכולם היו צריכים ררך מאוח קילומטרים של נסיעה להיות באותו המקום, באותו הלילה, וכהכרל של דכע שעה - 20 רגע, כדי שלא כולם יכואו כיחר. זה היה ממש מבצע. חוץ מזה הוא היה כמגע עם אנסי המפלגות. כזמני, אינני זוכרת איזה שהוא תיכוך עם המפלגות או עם הפקידים.

מראיין: כלספציה היחה סעות. חשכו, שאנחנו פטיסטיס.

מראינת: אח מתכורנח למלחמות היהודים?

חשובה: כלספציה היה כחקרשה הראשונה. פה אני בכר כחקרשה השלישיה, כשאני הייחי האחראית, ולי לא היה שום קושי עם המזלבות, ולא עם בחירת הנוצעים. אח זאח עשה יוסף ארליך, הוא דאג לזאח, הוא היה כמגע עם האנשים.

האניות היו כמעט כל תודש, ולפעמיט אזילו פחות - שלושה וחצי שכרעות, ואז היחה הפלבה. כל פעם הינן יוצאים 800-900 איש, כך שהיחה איזו שהיא רביעה.

אנשים היו כטוחים, שאם לא יוצאים עכשיו, יצאו כעור שלושה שכרעות. היחה ממש רביעה.

לא היה אחרו שום ויכוח, שום קושי. הוא אף פעם לא התלונן.

היו גם ה"גדעונים", הם היו נפלאים. היה מייק הררי, הוא המרכז שלהם. הם היו עצמאיים לגברי.

לי היה חשוב, שיהיו המכשידים הנחוצים לאניות בזמן הנסיעות, והם היו קוכעים כעצמם מי צדיך לנסוע ומי לא צריך לנסוע,

היה המרכז. אלי זוהר היה המרכז במשרד במילאנו, והוא היה כמגע עם כל ה....

זה היה הארגון. זוהי צנטרליזציה לא קלה.

הפרוייקט הניינטינכרטיטאי יחקר ההעפלה
ע"ש שאול אניגור
מרכז המידע

כל אחד היה אחראי ועצמאי למחלקה שלו.

מראינת: כהקופה של יהודה אזוי היחה יותר דיכוזיות?

תשובה: עם יהודה זה לא היה. הוא בעצמו רצה לדעך כל פרט ופרט.

מראינת: איפה נכנס כסכימה שלך הפלי"מ?

תשובה: כהקופה הראשונה היו רק חיילים. החיילים גם ליוו את

האניוח.

מראינת: את שירסטת את הארגון. איפה היה הפלי"מ?

תשובה: במספנה. אכרהם זכאי היה במספנה, סליחה - על"מ, לייזר

היה פלי"מ. כל האנשים, שעבדו כדי להעביר את האנשים מהחוף

לאניוח, היו אלה הפלי"מ.

פה היה קושי גדול סאר - כליל ההפלגה, כסצרוך היה להעביר מאת אנשים, היו

נחוצים עשרות אנשים, אבל הם עברו יום אחד בחודש, ו- 29 ימים הם היו

מחוסרי עבודה. היו אלה בתורים צעירים, מלאי מרץ ומחוסרי עבודה.

זה יוצר כבר פרובלמה גדולה מאד. היחה חסיסה כיניהם כגלל זה.

ניסחי לעשות, שאחד מהם יהיה המרכז, כמו שמייק הררי הוא הטוכז של

ה"גדעונים". שהוא אא יהיה המרכז של הקבוצה הזו של ימאים, כדי לנסות

לנצל את 28 הימים ללא העבודה לדברים חשובים אחרים, ולא רק לסניורינוח.

בתי - חנה היחה גדעוניך. הם ישבו קצת מחוץ למילאנו. מוטי הור היה

אחד מהחיילים הצעירים, שנשאר. הוא היה של הבדיגדה, ונשאר כפליט.

חנה באה למילאנו. במשרד לא היה מקום לישון, והיא אמרה: "סורב, אני

אלך לישון כמוסר?

מוסר אמר לה: "חנה, אל תעיזי לגשח לשם".

מראינת: למה לא ניסו לארגן מבין הסניפים אנשים, שיעזרו על

הספינות. למה צריך להביא לזה מהארץ?

תשובה: רוב הפליטים אף פעם לא ראו ים בחייהם, הם לא ידעו, מה

זה ים סוער, ולכן הם חסכו על הנסיעה כיתר שקט.

הפני ע. בינאוניברסיטאי לחקר ההעפלה
ע"ש שאול אביגור
גויכו המידע

עת

לז הם היו יורעים, מה זה ים, לא היה להם כל כך הרכה שקט. אי-אפשר היה להשתמש בהם.

המקסימום היה, שמישהו ביניהם עבר עם משוטטים.

בכל אופן הצווח הצטמצם. בהחלה כל הנהגים היו חיילים. אמנם עד שהיו

היתירות, הם עברו כלילה של ההפלגה, ואחרי-כן חזרו ליתירות שלהן.

כשהיתדות עזבו, ונשארו החיילים כאיטליה לעבודה, היו כמה עשרות נהגים.

קודם כל חלק גדול חזר אדצה. אחרים נשארו, אבל לעבודה אחרת - העבר

סי. אנר סי., למוסד אחר, שגם כן יהודה ריכז.

בזמני זה יצא לגמרי מירי. יחזקאל סחר קיבל אח זה בהתחלה, אני חושבת.

לא היה מכין אנשי הפלי"מ אף אחד, שהצליח להיות המרכז של הקבוצה הזו.

טראיינצ: את היפרוח את החקופה מהסלום שנתחם, שחקופה זו היו

חיילים, ואחרי זה - הפלי"מ.

אני יודעת, שבמדינה אחרת היחת חקופה של חיילים כמו במדינות ערב, ועם

החיילים יצאו עולים. כמדינות ערב הם יצאו איחם כמכוניות ובמשאיות.

השאלה, איך התנהלה העבודה עם החיילים. האם זה היה שונה כאשר הם?

תשובה: לא היה שוני, כי יצאו החיילים, ובינתיים באו

מהארץ אנשי פלי"מ, וחפסו את המקומות של החיילים

שעזבו.

עוד דבר אחד - דבר אחר נשאר בירי, וזה היה קביעת מקום ההפלגה, כי

את מקום ההפלגה קבעתי יחד עם האיטלקים.

אני רציתי, שהמטרה כליל ההפלגה לא תהיה כמקום, ואז צריך היה להודיע

אח זה. המפכ"ל צריך היה להודיע למפקד המשטרה, שהוא... הם לא רצו,

שכל חייל, כל שוטר ידע, ואז הם שלחו את קבוצת השוטרים למקום אחר,

לשמור על מקום אחר, ובך המקום, שבו הפלגנו, נשאר חופשי ממטרה איטלקית.

זה היה הדבר היתירי, שנשאר בירי.

הצעירים של הפלי"מ רצו מאד את זה. זה היה כבר ב- 48. אחרי כמה חודשים

עברנו בגאיסה, ושם היינו חופשיים, ויכולנו לעשות כל מה שרצינו.

ענה משם, כפורמייה, באותו המרחץ היה לנו קן בו יכלו הפליטים להחרכו.

תקים * יד-טבנקין
ארביון
הסיבה
מילל
הגרה
חיס

הפנ: ג'אונרטיטאי לחקר ההעפלה
ע"ש שאול אביגור
ב-כז המידע

יצאנו חמיד משני מקומות; או מפורמיה - שעה הפלגה מהמספנה, או מפרומנה -
120 אצא ק"מ צפוניח מרומא. זה היה ג"כ מקום, שמפקד חיל הים אירגן
כשבילנו.

שאל עמר על זה, והסכמתי לכך. מישהו קיבל את האחדיות על ההפלגה הבאה.
אני אמרתי לו: "הבט, סע או מבאן או מכאן, ואז לא תהיינה צרות". הוא
דצה להיות עצמאי, וקבע מקום אחר - ליד באדי, כלומר סביב כל איטליה
הדרומית.

אחר המוקשים, שהתפוצצו לפעמים, זה היה מקום ההפלגה. המסכנה היחה
רחוקה ממקום ההפלגה.

לפעמים הקפטיין והצוות, היה להם זמן לחשוב ולפחד, לחשוב: "אולי טעינו,
אולי היינו טפשים, זה לא כדאי". ומפקד הם היו נכנסים לאיזה נמל,
ואומרים: "דרוצים פה, שאנו נעשה עבודה בלתי ליגאליית. אנחנו לא רוצים
לעשות עבודה בלתי ליגאליית".

כשקרה דבר כזו, חמיד זה לא לקח חודשיים או למעלה מזה כדי לשחרר את
האניה, כי האיטלקים לא שלא דצו לשחרר ולהחזיר לנו תיכף את האניה,
אבל לו היו עושים זאת, הם היו מגלים את עצמם.

ואז הם היו צריכים להעמיד פנים חמורים, וזה היה לוקח זמן.

והנה קרה, שכזמן שהקפטיין הזה הפליג מגאיטה סביב איטליה עד באדי,
הוא פחד, נכנס לאוטרנטו, מקום שאף פעם לא השתמשנו בו, ואף אחד לא
ידע רבו, והאניה נעצרה. ההפלגה לא התקיימה.

ואז שאל אמר: "מספיק, לא רוצה יותר. כמו שזה היה קודם. עדה תחליט
על מקום ההפלגה".

ההחלטה שלי היחה - פורמיה או פטרמאנה. לא הייתי צריכה להציג עצמאות,
לא הייתי צריכה להראות שום דבר, וההזלגות התנהלו בסדר.

מראינת: אח מחייחסת אליהם בסדר כמו לילדים.

חשובה: הם היו בני 20, ואני הייתי בח 40 וכמה. הם היו באמת
בגיל של הילדים שלי.

תק"ט * יד-טבנקין
ארכיון
חשיבה
מיכל
סדרה
תיק

הפנייה: הבינאונטרסטיאי לחקר ההעפלה
ע"ש שאול אביגור
מרכז הגירה

ממה אני פחדתי? -כמו הדוגמא האחרונה שנחתי, שמחוך רצון להראות עצמאות, להראות יכולת, יעשו פנצ'ריס, ואז הייתי צריכה לרוץ לתקן את הפנצ'ר, כאילו השלסונוג האיטלקים היו מוכנים לשאת פנצ'ריס בלי סוף. אבל זה לא היה כך. הם על כל פנצ'ר מאד לא שמחו, ולכן פחדתי מההשחוללות הזו. אבל אם אני צריכה לומר, אם אני זוכרת את הויכוחים, אני אומר, שעם אכרהס זכאי, עד שהוא היה במספנה, היה בסדר גמור. אחרי כן הוא יצא עם ה"אקזלוסה", שהיה כלספציה חודש. הוא יצא לצרפת, ואחרי כן הוא תלה וככלל יצא, ובא בחור אחר. כשירדתי ללספציה לראות איך הוא סוגר את האניה, ראיתי, שמחוך למעטה של האפציצא הספינה, 27 כרזיס לרחיצת ידיים ופנים. אחד ההסבמים עם האיטלקים היה, שהצורה החיצונית של האניות לא צריכה להשתנות, כי אניה עוגנת בנמל ועוד אניה לירה. אם הצורה אצ החיצונית של ההיא משתנה, אז היא מעוררת חשד וסקרנות. ניסיתי להסביר לו: "הכס, זה לא יכול להיות בגלל סיבה זו וזו".

סראיינח: מי זה היה?

חשובה: בניסין ירושלמי. הוא ענה: "אני מנהל המספנה, אני עושה מה שאני רוצה, את לא צריכה להעסק עם זה". זה כבר לא הלך.

הסוף היה, שהוא עזב - הוצאתי אותו, ומישהו אחר נכנס. אני מתארת לי, שהוא התארנן בלי סוף עם שאול, עם אהוד ועם כל האנשים, שבשג באיטליה. מצירי, לא ניסיתי אף פעם... כמשך כל הזמן לא ניסיתי להכחיש ידיעות לא נכונות. אם אני צריכה לתח צירן לעצמי על העבודה שלי ביחסים פוליטיים עם השלסונוח, יוחר ממה שעשיתי, אינני יודעת, מה אפשר לעשות. העבודה הלכה, הלימיס היה כסף. אני לא זוכרת פעם, שאמרנו: "פינו, אלן, חסלה כסף, כשאינ לנו אפשרות לעבוד".

סראיינ: אבל אינני זוכר, שלא שלחתי כסף, כאשר ביקשתם.

הפרוייקט והניאונרסיטאי לחקר ההעפלה
ע"ש שאול אביגור
מרכז המידע

עח

תשובה: רגע אחד, נזכיר נשכחות. ה"אקסורדוס" היתה חודש באיטליה. אני לא יכולה לחאר לכס, מה היתה ההתרגשות של השלטונות האיטלקיים. זה היה משהו. ואחרי-כן באה ה"י" (לא מובן). והם לא רצו בשום אופן. כקושי, כהבטחה, שהאניה לא חיקת אנשים, שאנחנו רק נסדר אותם, נעלה בה את התומדים, כי בדומניה אין אפשרות להשיג תומדים. בקושי קיבלתי זאת. אי-אפשר למצוא מספנה לאניה של 6,500 טון. היה צורך כבר במספנה גדולה, והמספנות לא רצו בשום אופן. מי שסידר לנו את המספנה - זה היה מפקד חיל היס. בגלל הכסף הרב, שעלו ספינות אלה, בישיכה במילאנו, מקום בו היו שאול, אהוד וברדינסקי הותלס...

מראיינת: מתי התקיימה הישיבה הזו?

תשובה: ביולי 47. הוחלט להפסיק עם האניות הקטנות האלה, ומכיוון שכבר היינו במו"מ על קנייה אניה, פינו לא יחן לנו כסף, והיינו צריכים להגיד לו, שאנחנו לא קונים. אבל באוגוסט 47 באה לארץ ועדה, ואז רצו, שאניה חגיע בזמן שהועדה כארץ. ואז בא סלפון: "חוך 24 שעות אניה". אניה זה לא עפרון, שנכנסים לחנות וקונים. אז עבדו האניות. זה לא היה משבר, שאניות עוגנות כנמל ללא עבודה. אניה, שעוגנת ללא עבודה, היא עולה כל כך הרבה לבעלי האניות, שהם מאד מפחדים מא מזאת. כל פעם, שהיינו צריכים לקנות אניה, היא היתה צריכה לגמור לפדוק, לעשות את הסיכוכ שלה, ואחרי שהיתה ריקה, היא היתה באה למקום בו היינו. ופה רוצים חוך 24 שעות אניה. כל הסוכנים: ונציה, ג'ינואה, נאפולי, כל הסוכנים שלנו הודעו להכין אניה. והנה יש אניה כנאפולי. למה יש אניה ריקה כנאפולי? - כי הצורת לא קיבל מסכורת, ואז היה עיקול של בית המשפט על האניה. כדי לשחרר אותה, יש צורך ג"כ בכיה-משפט. אמנם זה לקח יומיים, הכל הלך מהר, אבל האניה היתה צריכה להגיע ללספציה.

תקיים * יד-טננקין
 ארכיון
 חקירה
 מיל
 כורה
 תיק

הפרוייקט הבינאוניברסיטאי לחקר ההעמלה
 ע"ש שאול אביגור
 מרכז המידע

האיטלקים אחרי ה"פאנחסין" אצרו: "עבשיר זמן מה שקט! לא רוצים הפלגות".
 ואז אנתנו יצאנו באופן לגמרי כלחי ליגאלי - ללא ידיעת המשטרה האיטלקית.
 היינו מוכנים לסדר אנייה לולא היית אומר: "לא, אין כסף".

מראינת: בעניין ההחלטה של המעבר מהאניות הקטנות לגדולות, וככלל,

היה הכדל בין שיטת העלייה שלכם ושל המרכז בפריס

מכחינת הכתירה של גודל האניות, מכחינת היכולת - כמה אנשים להעביר, האם

היה הכדל, כמה אנשים להעביר, האם היה הכדל בין המדינות של אטליה לבין

המדינות של צרפת, ולמה היחה החלטה, ואתם לא קיבלתם את ההחלטה של

המעבר לאניות גדולות?

תשובה: מי אומר את זה? להיפך.

מראיין: לא היו גדולות, ולכן קנו את האניות שהיו, ובאמריקה קנו

את הגדולות.

מראינת: האם הכעיה באמת היחה רק אופרטיבית, לא בעיה של מדיניות?

תשובה: באיטליה לא היו אניות אחרות, חוץ מהאניות של 600-700 טון,

שאפשר היה לקנות. פשוט לא היה.

האניות היוחד גדולות הגיעו מאסדיקה.

כשאני מדברח, אולי את מקגישה איזה שהוא קושי, כשאני מדברח על האניות

הגדולות. זאת בגלל הצדוח הנוראות. אין לכם מושג איזו מלחמה של יום-

יום על כל דבר ודבר, כי האיטלקים לא רצו.

האניות הגדולות הפריעו למהלך ההעזלה מאיטליה. בשהיחה החלטה לא לקנות

את האניות הרגילות שלנו, כינחיים המתנות ההמלאו - כינתיים הגיעו דרך

האלפים, והמתנות החמלאו, היה לחץ של הפליטים: "מה זאת אומרת, למה

לא נוטעים יוחד".

היו קשיים ללא סוף, על כל צעד ושעל. חוץ מזה שאחרי-כן שמו פצצה

ב"פנקרסן" ברונציה.

האניה היחה צריכה לצאת ב- 09.00. פחאס נזכרו, שהיו צריכים לקנות

עוד משהו, ודחו את ההפלגה.

הפרוייקט הבנאוניטרסטיאי לחקר ההעפנה
 ע"ש שאול אביגור
 1978

כ- 11.00 היה הפיצוץ. אני הייתי כונציה, ושמעתי את הפיצוץ. חיכף אתרי זה קיבלתי טלפון על מה שקרה.
דחתי למספנה. מה קרה אז? ממפקדת הנמל רצו לראות מה קרה. אנשי המספנה רצו לדאוח.
כונציה היה הקצין, שאף שקישר אותי למפקד חיל היס, כי הדין המספנה סוררה בהשפעת מפקד חיל היס.
האניה נשארה ישרה, אבל ירדה. היה רק מטר מיס מתחת.
אתם מתארים לבס, שונציה זו לא בריוק עיר, שלא יודעים בה מה זה אניוח ומה זה יס.
כאותו רגע דוכד, שצריך להביא עמוראים, שיכנסו לפניס, ויחאו מהו הנזק, כדי לתקן את האניה.
כבר ב- 01.00 היה כדור, שצריך אקאא לקרוא לעמוראים, ובונציה כמובן היחה חברה כזו, של אנשים, שעסקו בואח.
שארל היה כמילאנו. בדגע זה של משכר קרא אליו אח כל האנשים מונציה למילאנו.
אינני יכולה לתאר, מה היה קורה, לו היה כא לונציה? שום דבר. סכנה? -חס ושלום.
ירושלמי, שירע קצת מותר על האניות, אמר: "צריך עמוראים". בשביל שאול זו היחה תגליח.
אמרת: "איפה ההגיון? במילאנו יושב שאול, שלא יודע דבר על אניוח, וירושלמי שמכין, שצריך עמוראים, וכונציה כולם חסרי אונים, כולנו לא יורעים מה לעשות. האס הרבר הזה הגיוני? איפה ההגיון?"
וכך שאול וירושלמי הצילו את האניה במילאנו.
במשוהו ככל זאת לשאול היחה החלטה מאד נכונה; אני הייתי קייפה מה "פנקדסן".
האס יש לכס מושג, מה זה היה הרכבת הצרות, כי בשביל אניה כזו היו צריכים להיות קצינים ממש, קצינים כוגרי כית-ספק ימי, עם דיפלומות, שלא כמו על האניות הקטנות - סוג ב' של קפטינים, של צורחים.
הקצינים האלה פחדו על הקריירה שלהם, כך שהרכבת הצרות היחה קשה מאד.

הפרוייקט הבינאוניברסיטאי לחקר ההעפלה
ע"ש שאול אניגור
מרכז המידע

עח

הייתי עייפה מאד, וברגע מסויים במילאנו אמרתי לו: "שאל, אולי נתפטר מהאניה הזו, אולי נמכור אותה".

שאל נכהל: "לא, בשום אופן לא".

לא היה ויכוח על זה, אני לא עמתי על המכירה, בכל זאת זה היה התלטה נכונה של שאל.

מראינת: אני מחחילה להכין את יחסך לשאל אביגור. הייתי

רוצה שמכרתי יותר את יחסו של ארזי לשאל אביגור,

מה' הוא ריכר עליו כחררי חדרים, ואולי תסכירי יותר את הסיבות לעזיבתו את העבודה.

תשובה: ליהורה היו בשרונות עצומים, והוא נולד לעבודה בלתי

ליגאליה. הוא ממש אהב את זה.

מראינת: הוא היה גם קצין משטרה, ויש רקע ליחסים אצ בינו לכין

שאל אביגור כפרשת ארלוזורוב. האם זה למשל השפיע על

היחסים ביניהם?

תשובה: לא. אני לא חושבת, שיהורה פשוט לא העריך הרבה, לא

חשב את שאל לאיש פיקח מאד.

היה משהו אחד. אני כוחבת בספר, שפני שנסעתי לאיטליה, נשתי את אליהו

גולומב ברחוב, והוא אמר לי, שיהורה ארזי יהיה מפקד עלייה ב', והוא

יהיה המפקד שלי.

שאל אמר לי, שנורע לו מהספר, שאליהו גולומב מינה את יהודה למפקד עלייה

ב' באיטליה. הוא לא ידע את זה.

מראינת: זה אפשרי בימים האלה.

תשובה: יכול להיות, שזה בגלל שאליהו קיבל שכך לב חיכף אתרי זה

ונפטר. יכול להיות, שלולא זה, בכל אופן העניין היה נורע.

אליהו נפטר, וכך יצא הרבר המסונה הזה, שיהודה היה בטוח, שהוא מפקד עלייה

ב' באיטליה ושאל לא ידע את זה.

מראינת: לא רק זה. היה שם שמעיה עם עור שני אנשים, והם חשבו,

שהם יעשו את עלייה ב'.

הפרוייקט הינאניניטיבאי הקר העמלה

ע"ש שאל אביגור

מ"מ מ"מ

עח

מראיין: לא רק זה. היה שם שמעיה עם עוד שני אנשים, והם חשבו, שהם יעשו אח עלייה ב'.
היה גם ויכוח בין שמעיה ובין יהודה.

חשובה: הדבר הזה, שאיש לא יודע בריוק מה הוא השני, זה הכניס קשיים רבים, פשוט אי-הבנה.

כפי שאמרתי, יהודה היה איש, שריבז את העבודה בידי. הוא רצה לדעך על כל פרט. יחד עם האיש, שאחרי כן צריך היה לכצע, הוא רצה להחליט על כל פרט ופרט.

והיו ויכוחים בלי סוף. היו ויכוחים על שאול, היו ויכוחים עם הפלמ"חניקים, היו ויכוחים אף עם אנשי המפלגות. היו כלי סוף ויכוחים. מצד אחד העריכו אותו מאד, ומן הצד השני היו ויכוחים רבים.

מראיין: הקשר שלכם היה רק לשאול אכיגור, או באיזה שהוא אופן היה גם קשר עם המחלקה הסדיניח?

חשובה: לא, אנתנו ראינו רק אח שאול. לא ראינו אף אחד אחר, חוץ מהישיבה ההיא, שפינו לא נחן לי אחרי-כך כסף לאניה. טוב, בסדר, אחה לא עשית לי אח הצרות, שעשה לי שאול.

מראיין: כל פעם הזכרת גם את אהוד אכריאל. איזה חפקיד הוא מילא בכל הסיפור הזה?

חשובה: אני תושבת, שקצת נפלתי קורבן מהיריבות בין יהודה לאהוד. אהוד היה איש מאד אמביציוזי. שאלו אותי פעם: "ויהודה לא?"

אמרתי: "הכיסו, ההבדל הוא כזה, שיהודה אף פעם לא ניסה להשתלט על (לא מובן), ואהוד ניסה כל הזמן להשתלט". זהו ההבדל. לאהוד היו מעלות גדולות וגם חטיונות גדולים.

מראיין: האירי את עינינו רגע כקשר למעלות ולחטיונות.

הסוויקט הניגוניכרסיטאי לחקר ההעפלה
ע"ש שאול אכיגור
מרכז המידע

חשובה: אמכיזיה ללא גבולות, ללא מיצרים שלו. ככל אופן, כך דאיחי

אחר.

אני לא יודעת כל כך לפרט אופי של בן-אדם. אני זוכרת מיקרים, זכרים אשר קרו.

הרבה הקשה ביותר היה כעניין אניות הנשק. אז באמת נפתח עלינו גיהנום. בדצמבר יהודה קיבל מכן-גוריון תפקיד לקלוט נשק, עבר אח רומא, השאיר לי 150,000 דולר, ואמר: "יותר טוב, שתקני לי שתי אניות של 1,500 טון מרכזל. יותר טוב, שהאניות תחכינה לנשק מאשר הנשק יחכה לאניות".

מצד אהוד, אשר יצא לצ'כיה, לא שמעתי שום דבר. יום אחד, זה היה כמרץ 1948 הוא אומר: "תוך 24 שעות אניה". המשלוח של אהוד כרכתו, עמד להגיע לפיומה, והיה צורך כאניה תוך 24 שעות.

עד עכשיו, כשאני שומעת זאת, נעשה לי דע.

קרה לנו נס מהשמיים, שניהלנו ימים קודם מו"מ על ה"נורה". זו הייתה אניה של 600 טון. ברגע מסויים פינו אמו, שאין לנו כסף: "פפסיקו, אנו לא נקנה את האניה".

מה היה הנס? - אולי מפני שהאניה הייתה דיקה. בעל האניה חשב, שהוא מוכר אותה, ולכן לא התעניין במשלוחים. ככל אופן האניה נשארה דיקה בונציה כמה ימים. זה היה נס גדול. ה"נורה" הייתה שם, אפשר היה לקנות אותה. אמנם זה הלך ברעש נורא. לא רק שהאניה עלתה כמה אלפי דולרים יותר ממה שהיינו צריכים לשלם, הצוותים, אנשי הנמל הבינו.

אנחנו היינו צריכים לקנות את האניה דרך סוכן בגינואה, ואמרו לנו "לא, אנחנו לא קונים אותה". פחאום, הייתה הפלגה באותו לילה, ואמרתי: "אהוד, עז לונציה. אני מטלפנח לסוכן, שיעמוד לרשותך".

קנו את ה"נורה" מהסוכן כונציה. מיד הסוכן בגינואה, צאצא נוסע לו על-כך. הוא כעס נורא: "מה זאת אומר? ממני ב-5,000 דולר פחות לא רציתם לקנות, ועכשיו ממנו ב-5,000 דולר יותר אתם כן רוצים לקנות". היה פחד, שהאנשים האיטלקים הבינו, שאנו ממהרים, שזה דוחק לנו, ואם כך הם יכולים להעלות מחירים, ואז הצוות יכול לדרוש ולסחוט.

היה מאזל אנינו
מריכו המידע

זו הייתה הסכנה.

ככל אופן ה"נורה" יצאה, והגיע נשק לדרך ירושלים.

אני שאלתי: "האם יהיה עוד משלוח, האם יש צורך בעוד אניה, חגירו עכשיו, ולא 24 שעות לפני-כן". חשובה: "לא, אין צורך, לא יהיה משלוח".

עובדים שבועיים-שלושה, והנה המשלוח השני כן יצא, הוא עומד להגיע לספליט. חרף 24 שעות אניה, 1,500 טון ברזל.

היו שתי אניות של יהודה ארזי. משלוח אחד ממרסיי עמד כבר לצאת.

היו שתי אניות: "סנסה גרה" - 1,500 טון עם צוות לא טוב, שלא הצלחנו איתו. קפטיין, שלא הצלחנו איתו.

"רסודקציה" - 1,400 טון עם צוות מצויין.

דיברתי טלפונית עם אהוד, ואמרתי לו: "אהוד, יהודה הסכים לתת לך אחת

משתי האניות. אשלח לך את ה"רסודקציה". הוא אמר: "הרסודקציה" היא

יותר קטנה". אמרתי: "אהוד, יש הכדל של 100 טון, אבל הצוות הוא קובע.

הצוות שלה הוא מצויין, הצוות של ה"סנסה קרה" הוא ממש מדאיג".

הוא צעק בטלפון: "את רוצה, שיהודה יצליח, את לא רוצה, שאני אצליח".

ידעתי, שהאנשים שלנו לוחמים ללא נשק. בין החיילים האלה היה הבן שלי.

האם אתם יכולים לתאר, שאני לא רציתי, שאהוד יצליח, ורציתי שיהודה יצליח?

פה עשיתי שגיאה נוראה, ועד היום הזה אינני יכולה לסלוח לעצמי זאת.

אמרתי: "אהוד, אתה רוצה את ה"סנסה קרה", אשלח לך אותה". ה"רסודקציה"

הפליגה למרסיי, לקחה את הנשק של יהודה, הכיאה אותה לארץ בשקט.

לקפטיין של ה"סנסה גיראה", שאיתו גמרנו, שהוא יסע למרסיי, אמרנו:

"אחא צריך לנסוע אלשאלא אלספליט."

הוא מיר חשר, שאנחנו סידרנו אותו, שאמרנו לו מרסיי ככווננו, כדי לא

להגיד ספליט. אז היו יחסים גרועים מאד בין יגוסלביה ואיטליה, והאיטלקים

סאד פחדו. הצוותים האיטלקיים מאד פחדו להגיע ליגוסלביה.

הקפטיין אמר: "אני לא נוסע".

אהוד נשאר ללא אניה. ה"סנסה גיראה" הגליגה למרסיי. שה היה ה-1 למאי.

הקומבוואי, שהיה צריך להביא תוחמים נעצו בגלל פועלים, שחשכו, שנשק

ב-1 למאי, זה נגרם.

התחילתי...
...ינאוניברסיטאי דחקר ההעפלה...
...יש שאול אניגור
...דרכו המידע

וכך רק חלק של ה"קומבואי" הגיע למרסיי. הגיעה חתמושת ושני חוהחיס.

מראיין: חמישה.

תשובה: חמישה. יהודה היה במרסיי. יהודה אמר, שוא יגיע

עד נאפולי, ובנאפולי יחליפו את הצוות.

והנה האנייה הזו עם הנשק במחסן הפתוח, כך שכל אחד יכול לראות, מגיעה לנאפולי.

יהודה סילפן לי, אמר לי, מה קורה, ומרסיי לנאפולי יש יום וחצי נסיעה בשביל לרוץ לכל האיטלקים, לכל אלה שעזרו לנו.

והנה האניה נכנסת לנמל. ופה קרתהקומדיה נאפוליטאנית; כאשר הצוות יורד, הקפטיין צריך להכנס למפקדת הנמל, ולהודיע שהוא יורד, הוא צריך לחתום, וצוות חדש צריך... הצוות לא יכול לרדת עד שהצוות החדש לא עולה, כי האניה לא יכולה להישאר ללא צוות.

הקפטיין הולך למפקדת הנמל, ומודיע, שהוא והצוות יורד, כי יש נשק וכך הלאה.

מפקד הנמל לא זז ממקומו. הוא אמר: "אני יודע, שאחה משקר, ואני לא זז".

הקפטיין עונה: "לך לראות".

מפקד הנמל אומר: "אני יודע, שאחה משקר, ואני לא זז".

הקפטיין הלך למשטרה, ואוחה חגובה. הוא הולך למכס - אוחה הדבר.

הקפטיין הבין, שהארגון שלנו הוא חזק מאד ופחד. הוא החליט, שהוא לא יתן לצוות חדש לעלות על הקפינה, כי אם הוא ירד, אז אולי אנחנו נהרוג ארגו.

שלושה ימים צוות כא נפחד, ירד. עוד צוות בא, נפחד, ירד. ובנמל

איש לא זז, כאילו זה הדבר הרגיל ביותר שקורה. כך זה היה שלושה ימים, שלושה ימים ארוכים כמו כמה שנים.

עד סוף סוף צוות לא פחד, והאניה נסעה. היא רק היחה כים כמה שעות, ובא הקונסול האנגלי לנמל.

הפרוייקט הבינאוניברסיטאי לחקר ההעפיה
ע"ש שאול אביגור
מרכז המידע

פלא שעס כל הרעש הזה, הקונסול לא שמע זאח קורס. בכל אופן האניה היחה
בבר ביס.
יהודה שלח לקפטיין מברק. זה היה כמאי. יהודה היה בטוח, שהאנגלים
יעזבו ב- 15 למאי. היה אז ויכוח גדול; היה מי שהאמין, שהס יעזבו,
היה מי שלא האמין. הוא היה בטוח, שהס יעזבו.
הוא כהב במברק: "חאיט אח המהידוח, ואל חיגע לפני ה- 14 במאי".
כך זה היה, ואתד התותחים הספיק עוד להציל אח דגניה.
מה קרה מהצד השני? שאול בא לאיטליה. הוא נחן הוראה לקנות לאפרים,
שהיה הגזבר.
הוא כא לגינואה. גינואה שרצה אינסליגנס סרביסס. מאז ועד היום כל
המוריעין של העולם הזה, אפשר למצוא אותם בגינואה.
הס"קנו אניה של 600 טון; 1,500 טון ברזל, ו- 600 טון עץ.
כסאיה צא באיטליה, אני רוצה לראוח, אם אמצא אח הדוקומנטס.
בכל אופן אז מסרו לי, שהאניה שייכת לחכרה, ובחוך החברה יש אנגלים,
כלומר, קנו אותה מאנגליה.
והנה האניה הזו ביס. האנגלים יורעים על זה. ה"סנטה גיאה" ביס,
האנגלים יורעים על זה.
על המברק, שיהודה שלח, אמרחי. שאול שלח מברק לקפטיין (מברק שאולי):
"האנגלים יורעים עליך. מה אחא מציע לעשות?"
הקפטיין נכנס לספליט, והוריע, שהוא לא יזוז.
אח הנשק של אהוד מספליט לארץ לקח כסוף ה"דסוגרציה". האניה הספיקה
להגיע לארץ, וברוך חזרה, קיבלה מברק, שהיא צריכה להכנס לספליט, נכנסה
לספליט, העמיסה אח הנשק, והעבירה אחו לאדץ.
אלה היו ימים נוראים. דנטה בוחב ככניסה לשא לגיהנוס על השער: "דרכי
הולכים לעיר מלאח כאב, דרכי הולכים לצער אין סופי, דרכי הולכים
לאנושות האכודה".
הייתי רוצה לכתוב אח המילים האלה על הפרק הזה של אניות הנשק.

- מראיין: את המברק הזה אפשר למצוא?
- חשובה: אני לא יודעת. נכון, שזאול היה שואל חמיר: "מהי האעתך"?
- מראיין: יותר חמור. את"כ הוא אמר: "ננשן כלילה, ונחליט מחר".
- מראינת: קראתי בספר, שביוני 47 עזבה אניה, ובלב ים היא חיחה צריכה לקלוט את המעפילים של "שיבת ציון", שעזבה את צפון אפריקה, ולא עשתה זאת כטענה, שמכשירי הקשר היו מקולקלים. את חכעה בידור כטענה, שהמפקד ארזי, אליעזר קליין לא מילאו אחרי התודאות. חוץ מאשר שם לא מצאתי חיזוקים לכך. מצאתי זאת בחיך של שתי האניות; גם "שיבת ציון" וגם "לוננה".
- חשובה: את יכרלה להגיד לי את השם האיטלקי של "שיבת ציון"?
- מראינת: "לוציאנה".
- חשובה: לא היה לנו. אני מצטערת.
- מראינת: "לוציאנה" עזבה את אלג'יר, "לוננה" עזבה דרומית ללספציה.
- מראיין: זה היה אחרי 48?
- מראינת: לא, ב- 16 ביולי 47 עזבה האניה את הנמל האיטלקי.
- חשובה: הייתי אומרת, שיש פה איזו שהיא שגיאה. לא היה דבר כזה.
- הרבר לגמרי לא מזכר, אפילו לא מעורר כי איזה שהוא זכרון. אולי היחה זו אניה של "הגוץ".
- הביטי, היה רק פעם עם ה"יחיעם". ה"יחיעם" יצאה מגאסה, מפורניה ב- 47. קיבלנו מברק מצרפת, שאניה שלהם נשארה ללא מוטור בקורסיקה, ושאנחנו צריכים לשלוח אניה להעביר את האנשים מהאניה הזו לאניה שלנו, כי אניה ללא מוטור באמצע הים זה סכנת חיים.
- אנחנו הפסקנו את ההפלגה באמצע. ה"יחיעם", כבר חצי מהאנשים היו על האניה.

הפרטים נאוניברסיטת חיפה
 ע"ש זאול אביגור
 מרכז המידע